

1585 8

VERSLAG

De vaste Commissie voor Privaat- en Strafrecht wil naar aanleiding van de Memorie van Antwoord en de daarbij behorende Nota van Wijzigingen nog op één punt de aandacht vestigen. Op haar verzoek heeft de Minister in artikel 878 een wijziging gebracht, waartoe hij in de Memorie van Antwoord opmerkt: „Met de commissie is de ondergetekende van oordeel, dat het wellicht aanbeveling verdient uitdrukkelijk te bepalen, dat tegen een beschikking op een verzoek tot voorlopig getuigenverhoor geen hogere voorziening mogelijk is.” Het nieuwe tweede lid van artikel 878 spreekt echter niet van „beschikking op een verzoek tot voorlopig getuigenverhoor”, doch van „beschikking waarbij een voorlopig getuigenverhoor wordt toegestaan”. Deze tekst is wel in overeenstemming met de vraag der commissie in het Voorlopig Verslag, waar gesproken werd over een „beschikking, waarbij een voorlopig getuigenverhoor wordt bevolen”, doch niet met de Memorie van Antwoord, welke algemener geformuleerd is. Het komt de commissie bij nader inzien wenselijk voor de tekst in overeenstemming te brengen met deze ruime formulering, ten einde te voorkomen, dat weer verschil van mening bestaat over de mogelijkheid van hoger beroep tegen een beschikking, waarbij een verzoek wordt afgewezen of de verzoeker niet ontvankelijk verklaard wordt. De commissie moge in dit verband verwijzen naar de jurisprudentie over artikel 269, lid 2 (oud), B.W. „Tegen deze beschikkingen”, zo las men daar, „is geenerlei voorziening toegelaten”. Met „deze beschikkingen” werden bedoeld die tot schorsing van de ouderlijke macht en tot opdracht van die macht aan de andere ouder of een ander persoon en die tot het geven van bevoegdheden t.a.v. de persoon en de goederen der kinderen aan de Voogdijraad. Nu bestaat er jurisprudentie in deze zin, dat ook tegen weigering van een dergelijke beschikking geen hoger beroep mogelijk is (Hof Amsterdam 14 Januari 1942, N.J. 1942, no. 729), doch ook in deze zin, dat bij niet-ontvankelijkverklaring wél hoger beroep is toegelaten (Hof Amsterdam 11 Juli 1913, N.J. 1913, blz. 1276). Er blijkt dus in een soortgelijk geval wel onzekerheid te zijn ontstaan.

Vertrouwende, dat de Regering bereid zal zijn het bovenstaande vóór de aanvang van de openbare behandeling van het wetsontwerp schriftelijk te beantwoorden, is de commissie van oordeel, dat daarmee die behandeling voldoende zal zijn voorbereid.

Aldus vastgesteld 8 Mei 1951.

TERPSTRA
DONKER
BACHG
ROOLVINK
WITTEWAALL VAN STOETWEGEN
TENDELOO
STOKVIS.

1585 9

NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET VERSLAG

(Ingezonden bij brief van 26 Mei 1951)

De vaste Commissie voor Privaat- en Strafrecht vraagt zich af, of het niet wenselijk is artikel 878, tweede lid, aldus te formuleren, dat hoger beroep is uitgesloten tegen een beschikking op een verzoek tot voorlopig getuigenverhoor en niet alleen, zoals de redactie thans luidt, tegen een beschikking, waarbij een voorlopig getuigenverhoor wordt toegestaan. Deze laatste redactie zou tot onzekerheid leiden omtrent de vraag, of een beschikking, waarbij een voorlopig getuigenverhoor wordt afgewezen, nu appellabel is of niet. De commissie verwijst daarbij naar de jurisprudentie op artikel 269, tweede lid, B.W. (oud).

Indedaad leidde de redactie van artikel 269 B.W. tot onzekerheid. De vraag was immers, of onder „deze beschikking” in dat artikel de beslissing tot schorsing in de ouderlijke macht of ook de beslissing tot weigering ener zodanige schorsing was bedoeld.

Deze vraag van interpretatie doet zich ten deze niet voor: onder de geldende wet niet, omdat de wet over hoger beroep zwijgt, en in het ontwerp niet, omdat uitdrukkelijk bepaald wordt, wanneer geen hoger beroep mogelijk is. In overeenstemming met de heersende

jurisprudentie op dit stuk (vgl. H.R. 8 October 1925, N.J. 1925, blz. 1221) is in het ontwerp bepaald, dat tegen het toestaan van een voorlopig getuigenverhoor geen appèl bestaat. Bij een dergelijk appèl heeft niemand belang: de verzoeker niet, omdat hij zijn verzoek ingewilligd zag, en de tegenpartij of toekomstige tegenpartij niet, omdat een voorlopig getuigenverhoor geen nadeel aan de zaak kan toebrengen.

Volgens de algemene regel staat, nu dit niet wordt onthouden, tegen een beschikking, waarbij een verzoek niet wordt toegestaan (en waarbij de verzoeker dus niet ontvankelijk wordt verklaard of het verzoek wordt afgewezen), hoger beroep open, evenals zulks ook thans het geval is (vgl. Van Rossem-Cleveringa II, ad artikel 878).

Onzekerheid biedt de voorgestelde redactie dus niet, evenmin als onder de geldende wet, die over het appèl zwijgt, onzekerheid bestaat. De door de commissie voorgestane redactie zou echter wel onzekerheid meebrengen, namelijk ten aanzien van de vraag, of het appèl tegen een beslissing, waarbij een voorlopig getuigenverhoor wordt toegestaan, schorsende kracht heeft. Zou dit laatste het geval zijn (er is een enkele beslissing, die het tegendeel aanneemt), dan zou de betekenis voor een belangrijk deel aan het instituut ontvallen, omdat men dan door appèl het snel doen horen van getuigen zou kunnen frustreren.

De Minister van Justitie,
H. MULDERIJE.

1585 10

TWEDE NOTA VAN WIJZIGINGEN

(Ingezonden 28 Mei 1951.)

In het ontwerp worden de volgende wijzigingen gebracht:

1. Artikel 877 wordt als volgt gelezen:

Het verzoek wordt gedaan aan de rechtbank van het arrondissement, waarin de personen, die men als getuigen wil doen horen, of het grootste aantal van hen woonachtig zijn of verblijven, of aan de rechtbank, die vermoedelijk bevoegd zal zijn van het geding, indien het aanhangig gemaakt wordt, kennis te nemen.

Indien tijdens een reeds aanhangig geding gevaar bestaat, dat de mogelijkheid van getuigenbewijs verloren gaat, kan het verzoek ook worden gedaan aan de rechter, bij wie het geding aanhangig is.

Het verzoekschrift houdt in:

1°. de feiten, die men wil bewijzen;

2°. de namen en woonplaatsen der personen, die men als getuigen wil doen horen;

3°. de naam en de woonplaats der wederpartij of de redenen, waarom de wederpartij onbekend is;

4°. in geval van echtscheiding en scheiding van tafel en bed en indien het verzoekschrift tijdens een aanhangig geding wordt ingediend: een opgave van de redenen, die een voorlopig getuigenverhoor noodzakelijk maken.

2. In artikel 880, eerste lid, worden de woorden „of bij deurwaardersexploit aan de wederpartij” gelezen: „aan de wederpartij of doet hij deze afschriften bij deurwaardersexploit aan de wederpartij betekenen”.

Toelichting

Aan artikel 876 is bij de eerste Nota van Wijzigingen toegevoegd, dat in geval van echtscheiding en scheiding van tafel en bed slechts een voorlopig getuigenverhoor kan plaats vinden, indien gevaar bestaat, dat dit bewijsmiddel verloren zal gaan. Verzuimd is daarbij artikel 877 zodanig aan te vullen, dat in die zaken het verzoekschrift tot het doen houden van een voorlopig getuigenverhoor een opgave van de redenen moet bevatten, die een dergelijke verhoor noodzakelijk maken. Een dergelijk voorschrift was wel opgenomen met betrekking tot de tijdens een aanhangig geding ingediende verzoeken, die ook slechts kunnen worden toegestaan, indien gevaar bestaat, dat de mogelijkheid van getuigenbewijs verloren gaat. Thans wordt voorgesteld artikel 877 in voege als bovenvermeld aan te vullen, waarbij de redactie ter wille van de leesbaarheid enige wijziging moest ondergaan.

De uitdrukking in artikel 880 „zendt de verzoeker een afschrift van het verzoekschrift en de beschikking van de rechter bij aangetekende brief of bij deurwaardersexploit aan de wederpartij” is onjuist, daar men een afschrift niet per deurwaardersexploit toezendt, doch doet betekenen. Voorgesteld wordt de redactie dienovereenkomstig te veranderen.

De Minister van Justitie,
H. MULDERIJE.